

NIEUWSBRIEF

KBO afdeling Zuidplas

September 2026

Uit het bestuur

Beste KBO-leden,

De vakantieperiode van dit jaar loopt ten einde. We hebben een unieke zomer mogen ervaren met heel veel warme dagen en 5 hitte golven. In diverse unieke natuurgebieden zijn bos-, heide- en veenbranden uitgebroken. Het water in de rivieren staat uitzonderlijk laag en op vele plaatsen is een sproeiverbod afgekondigd. Ook houden de waterschappen in onze regio de waterwegen en vooral de veendijken nauwlettend in de gaten op ondermijnende gebreken en droogtescheuren om dijkdoorbraken of afschuivingen te voorkomen.

Op dit moment is de eerste regen gevallen, al is dit nog maar een druppel op de gloeiende plaat. Doordat het Noordzeewater uitzonderlijk warm is voor de tijd van het jaar worden voor het najaar bij het passeren van depressies heftiger buien dan normaal verwacht. Hopelijk vullen deze buien het ontstane watertekort van 300 mm per m² weer voldoende aan. Aangezien de Zuidplas het diepste punt van Nederland én Europa is, is het belangrijk dat alle watergangen voldoende kunnen doorstromen en alle pomp-

gemalen voldoende capaciteit hebben voor het afvoeren van al het eventuele overtollige (regen)water.

Het kerkelijk jaar neemt weer zijn aanvang en we worden op zondag 6 september 11:00 uur uitgenodigd om startzondag mee te maken in de St. Joseph kerk. Voorganger is diaken Franck Baggen. Vergeet u niet om u aan te melden in verband met de lunchvoorziening. Dit kan via de mail joseph@christoffelparochie.nl of via het secretariaat 0180-312263. Het kan ook via een intekenlijst achter in de kerk.

Het bisdom Rotterdam bestaat dit jaar 70 jaar en dit wordt o.a. gevierd met een estafette van een beeld van Laurentius langs alle Parochies (zie ook het artikel over Laurentius elders in deze Nieuwsbrief). In de periode van 20 september t/m 3 oktober is het beeld bij ons op bezoek in de Parochie Sint Christoffel met als hoogtepunt 27 september, als ook het 10 jarig bestaan van de Sint Christoffel Parochie gevierd wordt.

Begin september is de vergadering van de SVO (SamenwerkingsVerband Ouderenbelangen) waarin naast de KBO en PCOB, vertegenwoordigingen van de diverse dorpskernen overleg hebben over Ouderenbelangen in de Zuidplas. Deze vergadering zal beginnen met een vragen-halfuurtje met de nieuwe Wethouder Jan Willem Schuurman, die de portefeuille "Ouderen" heeft overgenomen van zijn voorganger Daan de Haas. Via deze weg willen wij Daan de Haas nogmaals hartelijk bedanken voor de prettige, open en constructieve samenwerking in de afgelopen 10 jaar. Wij hebben er alle vertrouwen in, dat met de wisseling van de wacht, deze samenwerking op soortgelijke wijze wordt gecontinueerd.

In het kader van de **Week tegen Eenzaamheid** wordt door de Stichting ZO! van 23-30 september een week vol ontmoetingen, gezelligheid en nieuwe ervaringen georganiseerd. Voor meer informatie zie elders in deze Nieuwsbrief.

Voor velen neemt het gewone leven weer zijn beloop al nutten diverse gepensioneerden de gelegenheid uit om als "grijze golf" buiten het hoogseizoen op pad te gaan en te genieten van de nazomer.

KBO Zuidplas neemt geen vakantie! Wij nodigen u dan ook gaarne uit bij de diverse activiteiten, zoals aangegeven in deze nieuwsbrief en op de 3e donderdag van de maand vanaf 13:30u samen te komen in het stamhuis van de KBO Zuidplas oftewel de St. Josephkerk aan de Kerklaan en elkaar hier te ontmoeten en een spelletje te spelen, onder het genot van koffie en/of thee met een koekje gevolgd door een glaasje fris, wijn of advocaat met een toefje slagroom.

Een hartelijke groet van uw bestuurslid, Han Witteveen

De volgende Nieuwsbrief (oktober) mag u rond 28 september augustus 2026 verwachten.

Spreek van de maand september (Dankbaarheid en oogst) "Dankbaarheid is het geheugen van het hart"	LIEF EN LEED <u>Kroon-verjaardagen</u> 80 jaar 10-9-2026 mw. L.F.M. Groeneveld-Gillis 85 jaar 05-09-2026 mw. F.A.G. van Leeuwen-van Geffen 90 jaar 21-09-2026 mw. J.H.M. Schneider-Bottema
Overleden Op zondag 12 juli 2026 is ons oudste lid mevrouw J.M. (Anny) Vis-Broekhoven overleden in de leeftijd van 99 jaar.	Huwelijk Op 5-9-2026 vieren de heer M.A.G. Govers en mevrouw M.J.A. Govers hun robijnen huwelijk – 40 jaar.

Jarigen in september

2 Adrie Bikker	12 dhr. A. Vis
3 Ariejan Tulen	Clemens Flint
4 Jopie Onel-Beems	13 dhr. G. Hoogerwaard
mw. Vis-van Erkel	14 Sina Bodewes-Prins
5 Freddy van Leeuwen-van Geffen	Jannie Vis-Cerneus
9 geboortedag Marcel de Groot	21 Ans Schneider-Bottema
Clara Oosterwijk-van der Boon	24 Dini Ham-Hofs
10 Lieke Groeneveld	Zita Albers-van Gent
dhr. A. van Os	28 Frans Scholte

Aankondiging activiteiten

• **Donderdagmiddag 27 augustus: High Tea** – aanmelden vóór 23 augustus – kosten € 10 pp excl. drankjes à € 1

• **Dinsdag 22 september: Modedag bij Vander Klooster Mode in Boskoop** aanmelden uiterlijk 13 september – kosten compleet verzorgd dagprogramma à € 7,50 p.p. excl. benzinekosten à € 3 p.p. – Na afspraak met de verschillende chauffeurs, is het vertrek tussen 09:45-10:00 uur. Aankomst in Boskoop tussen 10:15 / 10:30 uur

• **Donderdagmiddag 24 september: Waterbus en Museum Hof van Nederland in Dordrecht** – zie nadere beschrijving en details op pagina 3 en <https://www.hofvannederland.nl>

Bij terugkomst in Nieuwerkerk gaan we - ter afsluiting van dit uitje - **naar de Chinees – optioneel** - voor wie zich aanmeldt (voor eigen rekening).

U moet zich vooraf **aanmelden** bij een bestuurslid **uiterlijk donderdag 17 september**, maar het is wel fijn als u het wat eerder doet. Geeft u dan ook meteen aan of u zelf naar de opstapplaats van de Waterbus kunt rijden en of u andere deelnemers kunt meenemen?

• **Dinsdagmiddag 6 oktober: bij voldoende belangstelling: Bingo**
Graag horen we of u belangstelling heeft voor deze gezellige middag.

• **Donderdagmiddag 29 oktober: Ritme in 't Brein, workshop door Cindy Schmidt**

Na het enthousiasme van de eerste presentatie (op 30 april) waarbij oefeningen uit de cognitieve fitness centraal stonden, is **Ritme in het brein** het muzikale vervolg. Muziek is bij uitstek een middel om de hersenen te prikkelen, stemming te verbeteren en samenwerking tussen beide hersenhelften tot stand te brengen.

Wist u dat fijne muziek extra dopamine in het brein loslaat, en dat dat weer invloed heeft op onze motoriek, waardoor we gaan bewegen? Dit komt allemaal naar voren in de workshop Ritme in het brein door Cindy op donderdag 29 oktober 2026

De bijeenkomst is in de St Josephkerk, Kerklaan 20, Nieuwerkerk aan den IJssel.

Inloop 13:30u - Aanvang 14:00u - Graag vooraf aanmelden. Kosten: voor leden geen kosten, niet-leden € 2,- p.p.

Boottocht met de Waterbus en bezoek aan Hof van Nederland in Dordrecht

Donderdagmiddag 24 september 2026 boottocht met de Waterbus en bezoek Museum Hof van Nederland

We danken het aan ons uitje met de KBO Capelle aan den IJssel dat we ons uitje met de waterbus nog leuker en interessanter kunnen maken. Op loopafstand (± 10 min.)* van het restaurant aan de kade, waar we altijd koffie met gebak nemen, ligt het museum met de naam Hof van Nederland. Het is gelegen aan Hof 6, Dordrecht.

* voor wie lopen bezwaarlijk is, kan in het restaurant blijven.

Het museum is gehuisvest in een middeleeuws gebouw. Het is al vaak verbouwd en heeft verschillende functies gehad, zoals klooster, prinsenhof, school en clubgebouw van de schutterij. Het plein waaraan het hof ligt, wordt omringd door historische gebouwen. Het ademt een authentieke en verstilde sfeer, waar de verhalen uit de geschiedenis bijna voelbaar zijn. Op deze plaats vond in 1572 de Eerste Vrije Statenvergadering plaats. In het museum is aandacht voor belangrijke gebeurtenissen, zoals ook de Synode van Dordrecht, de moord op de gebroeders De Witt en de Tweede Wereldoorlog. In het museum draait de film **De Vrije Staten** die het volgende verhaal vertoont: Op 19 juli 1572 kwamen in Dordrecht in de voormalige eetzaal van het augustijnenklooster twaalf burgemeesters van Hollandse steden en enkele edellieden bij elkaar voor een geheim overleg dat bekend staat als de Eerste Vrije Statenvergadering. In deze bijeenkomst werden voor het eerst collectieve afspraken gemaakt tussen de opstandige Hollandse steden, de adel en prins Willem van Oranje. Ook werd er voor het eerst gesproken over vrijheid van godsdienst. De afspraken worden gezien als een belangrijk moment in de Nederlandse geschiedenis, want ze legden de basis voor een samenwerking tussen de Staten en de stadhouder die zou uitmonden in het ontstaan van een onafhankelijke Nederlandse republiek.

De toegang tot het museum is gratis met een Museumjaarkaart of de Vriendenloterij VIP kaart.

Vertrek 12:30u - vanaf de St. Josephkerk met een aantal privé auto's naar de Stormpolder, Krimpen a/d IJssel daar opstappen op de Waterbus – Het vervoer van de Waterbus gaat via **uw eigen OV kaart**. Als u geen OV kaart heeft dan kunt u contactloos met uw bankpas inchecken.

13:45 u in Dordrecht koffie, thee en appeltaart in een restaurant op de kade (we gaan daar niet lunchen) en om 14:30 u vertrek naar het museum. Na museumbezoek met de Waterbus terug naar halte Stormpolder en met auto's naar Nieuwerkerk. Het is dan ongeveer 18:00, op tijd voor een chinees buffet in het Chinese restaurant in de Dorpsstraat.

Kosten: € 20,-. Als u niet mee kunt eten, dan zijn de **kosten € 7,50** voor dit uitje.

Voor vragen of aanmelden: George Henkens, secretaris@kbozuidplas.nl of **06 21855804**.

PCOB DAGTOCHT NAAR OUDENBOSCH EN DRIMMELEN

PCOB heeft een dagtocht gepland op **woensdag 21 oktober** a.s. De reis gaat naar Oudenbosch, alwaar we eerst koffie gaan drinken met gebak en daarna de basiliek van Oudenbosch gaan bezichtigen met een gids die ons rondleidt. Deze basiliek is zoals u vast wel weet een replica van de St. Pieter in Rome. We krijgen dan ook nog even tijd om in Oudenbosch rond te kijken. Daarna gaan we naar Drimmelen en gaan we 2 uur varen door het natuurgebied van de Biesbosch. Dit bijzondere natuurgebied is één van de meest ongerepte gebieden van Nederland. Na de rondvaart gaan we met de bus naar Sleeuwijk, alwaar we worden verwacht bij restaurant de Heerlijkheid voor een 3-gangendiner. Rond 19.30u vertrekken we weer naar Nieuwerkerk

a/d IJssel, waar we om 20.15 uur weer hopen te arriveren in de Boslaan.

We vertrekken om 8.45 uur vanaf de Boslaan (nr. 22), dat is tegenover de Meander.

De bus heeft een lift, dus maak daar gerust gebruik van! De prijs voor deze dagtocht is € 80,- p.p.

Aanmelden bij Truus Burger van de PCOB, tel. 06-53305366 of 0180-316725.

U kunt het bedrag overmaken op rekening van ANBO-PCOB Zuidplas NL47RABO 0396209289 o.v.v. dagtocht Brabant.

Wie was Laurentius

door George Henkens

Inleiding

Dit jaar bestaat het bisdom Rotterdam 70 jaar. Het werd in 1956 opgericht als afsplitsing van het bisdom Haarlem, waaronder dit gebied eerst viel. Het bisdom koos als patroonheilige de heilige Laurentius, want die was al eeuwenlang verbonden met de stad.

Rotterdam had geen kathedraal en de parochiekerk Sint Ignatius aan de Westzeedijk werd gekozen tot kathedraal. Die kreeg daardoor de naam HH Laurentius Ignatiuskathedraal. Letterlijk om de hoek, aan het Emmaplein werd het bisdomkantoor of zoals sommigen zeggen bisdompaleis, betrokken in één van de statige herenhuizen die daar staan. Deze huizen waren gebouwd in 1888 en wellicht heeft u ze nog nooit gezien, omdat je er niet zomaar langkomt. Als je over Westzeedijk naar het Erasmus Medisch Centrum rijdt is het aan de linkerkant net voordat je bij de ingang komt van de parkeergarage van het EMC. Typisch huizen die werden gebouwd voor de rijke havenbaronnen die graag een huis op stand wilden. Overigens zijn deze huizen gebouwd buiten de zeedijk, dus dat was vóór de bouw van de stormvloedkering, een tamelijk kwetsbaar gebied. Tegenwoordig zetelt het bisdomkantoor zelfs in 3 van die panden.

Laurentius

Laurentius, werd geboren omstreeks 225 in Spanje. Hij moet al op jonge leeftijd naar Rome zijn gekomen, want daar stierf hij op 33-jarige leeftijd, zoals uit het onderstaande verhaal blijkt.

Het verhaal is dat paus Sixtus een rondreis maakte door Spanje en daar in aanraking kwam met Laurentius. Hij was onder de indruk van hem en vroeg of hij mee wilde gaan naar Rome.

Laurentius werkte in Rome als penningmeester en diaken van de jonge christelijke kerk en hij was belast met de zorg voor de (heilige) boeken. Als diaken was hij vooral bezig met 'goed doen'; voedsel en hulpgoederen geven aan de armen in de achterbuurten van Rome. Een jaar voor Laurentius' dood, ontnemt keizer Valerianus I de christenen niet alleen het recht van vergadering, maar sluit hij ook hun godshuizen en verbiedt ze de eigen begraafplaatsen te gebruiken. In 258 draagt paus Sixtus II, tegen de keizerlijke wet in, toch de H. Mis op in de

catacomben van Pretextatus. Sixtus wordt verraden en op 6 augustus samen met vier van de zeven diakens ter dood gebracht. Laurentius wordt wel gevangengenomen, maar niet meteen ter dood gebracht. Keizer Valerianus eist van hem dat hij eerst alle rijkdommen van de Kerk, de kostbare gouden en zilveren vaten en ook de heilige boeken die onder zijn hoede zijn gesteld, aan hem overhandigt.

Omdat keizer Valerianus weet dat Laurentius als diaken weldoende is rondgegaan tussen de arme christenen, concludeert hij daaruit dat Laurentius veel geld en goederen tot zijn beschikking moet hebben. Als

Laurentius verlof vraagt om het gevraagde op te halen, besteedt hij zijn tijd nuttig door alles wat er is aan de armen uit te delen. Als hij met lege handen, maar met een grote groep arme mensen terugkeert bij zijn rechters verklaart hij, wijzend op de stoet van mensen: "Zie daar de schatten van de Kerk." Hiermee wilde hij de keizer laten zien dat het in essentie niet om financiële mogelijkheden gaat.

De keizer was woedend en Laurentius werd gefolterd. Volgens de legende werd hij, toen de brute folteringen hem mentaal niet braken, op een ijzeren rooster boven een vuur gelegd om hem levend te verbranden. Na enkele minuten zou de heilige schertsend hebben geroepen: 'Ik ben gaar aan deze kant. Draai me maar om en daarna kun je me opeten.' Mogelijk is hij tijdens deze foltering gestorven, maar waarschijnlijker is het dat hij ten slotte onthoofd is. De relikwie van zijn hoofd, dat nog los bewaard wordt, wijst daarop. De tempel van Antoninus en Faustina op het Forum Romanum is, ten tijde van de bloei van het christendom, als kerk toegewezen en naar hem vernoemd. In deze tempel is Laurentius vermoord.

Zijn naamdag wordt gevierd op de datum van zijn vermoedelijke sterfdag, 10 augustus.

Hij is de icoon van het 'helpen van mensen die geen helpers hebben'.

Het moedige optreden van Laurentius inspireert velen tot op de dag van vandaag. Laurentius is niet alleen de patroonheilige van de stad Rotterdam. Hij wordt ook vereerd als patroon van de bibliothecarissen en boekhouders. Hij is de beschermheilige van de armen en de patroon van allen die met vuur werken zoals koks, pastei- en banketbakkers, bierbrouwers, kolenbranders en brandweerlieden.

Toen in 1956 het bisdom Rotterdam werd opgericht kon het natuurlijk niet anders dan dat Laurentius de patroonheilige werd van ons bisdom.

Op veel afbeeldingen van Sint Laurentius wordt hij afgebeeld met een rooster en waarom is uit het voorgaande wel duidelijk.

Bent u geïnteresseerd in de levensverhalen van heiligen, bv naar de heilige waar naar u bent vernoemd, in mijn geval is dat Gregorius de Wonderdoener op 17 november, dan moet u eens naar de website gaan met de naam:

www.heiligen.net

Hier vindt u van elke dag van het jaar de heilige van de dag (vaak veel meer dan één) en zijn of haar verhaal. Als u daar naar 10 augustus en u kijkt bij Laurentius, zult u ontdekken dat het verhaal hierboven niet al te letterlijk moet worden genomen. Er zijn ook aanwijzingen genoeg dat het een beetje anders zou kunnen zijn gegaan. Maar dat is werk voor historici, wij houden ons vast aan het verhaal hierboven.

Een patroonheilige is er niet om vereerd te worden, zoals soms wordt gedacht. Hij of zij is natuurlijk heilig omdat ze op een bijzondere manier getuigenis hebben afgelegd van hun geloof.

Door iemand als patroonheilige te kiezen, laat de organisatie blijken zich geïnspireerd te voelen door die heilige, en hem en zijn geloof tot voorbeeld te nemen. Dat wordt treffend duidelijk uit het gebed voor ons bisdom, van een bidprentje dat is heruitgegeven, maar oorspronkelijk uit 1959 komt.

Als u nu één naam moet noemen die u in Rotterdam veel tegenkomt dan denkt u misschien eerst aan Erasmus. Maar dan is dat toch niet het goede antwoord. De naam die veruit het meest voorkomt is Laurentius of wat moderner Laurens. De Laurenskerk, Laurens de zorginstelling, Laurentius de begraafplaats, de studentenvereniging, het Laurensfonds een groot goede doelen fonds, het Laurenscollege, ze dragen allemaal de naam van Laurentius. Sommige websites doen het voorkomen dat deze naamgeving verband houdt met de patroonheilige van ons bisdom, maar ons bisdom Rotterdam is pas 70 jaar oud. Daarvoor hoorde dit gebied tot het bisdom Haarlem.

De Laurenskerk heet al eeuwen Laurenskerk dus ver voordat het bisdom werd opgericht.

Ik wilde dus wel eens weten waarom Laurens zo verweven is met de stad Rotterdam. Dat kostte me heel wat meer moeite dan ik had gedacht.

Na het lezen van veel teksten heb ik het volgende samengesteld, ik weet niet 100% zeker of ik het goed heb, maar ik vind het wel een sluitend verhaal.

We moeten bedenken dat Laurentius een heilige was die leefde van 225 tot 258. Dus in de tijd van het hele vroege Christendom. Het noordelijke deel van Nederland werd pas rond 700 gekerstend door Willibrordus en Bonifatius. In de zuidelijke lage landen was Servatius al omstreeks 350 actief.

Waarom Laurentius zo bijzonder was dat men hem heilig heeft verklaard en nu Sint Laurentius noemt, heb ik in een ander stukje in deze Nieuwsbrief geschreven.

Omstreeks 1300 wanneer Rotterdam niet meer is dan een drassig stuk land met een handvol huizen rondom een dam, staat er al een kerkje op de plek waar nu de Laurenskerk staat. Er zijn aanwijzingen dat op die plek al in het jaar 1000 een kerkje zou hebben gestaan, maar dat zijn geen harde feiten. Op het kerkplein stond de eenvoudige parochiekerk, toegewijd aan den martelaar Sint Laurens. Op de hierbij geplaatste zogenaamde reconstructiekening heeft men Rotterdam getekend zoals men meent dat het er omstreeks 1350 uit moet hebben gezien. De rivier is hier goed te zien en ook

de dam die daarin werd gebouwd, nu de Hoogstraat. Voor Sint Laurens hebben de Rotterdammers naar het schijnt steeds een grote verering gekoesterd. Overigens is de parochiekerk en later ook de Groote Kerk tevens aan Maria Magdalena gewijd geweest. Maar Sint Laurens stond toch bovenaan, of, zoals de oude kroniekschrijver het zegt: *"Laurens gaf doenmaels den naam aan kerk, aan kermis (jaarmarkt), aen poorten en toornen. Men hoorde bij ouds niet anders noemen als sint Laurenskerk, sint Laurenskerk-straat, sint Laurens-toorn, sint Laurenspoort ende soo voorts"*.

De kleine nederzetting aan de Rotte met zo'n 1200 huizen, groeit en bloeit en deze kerk is al snel te klein. Rondom Rotterdam hebben andere steden grote kerktorens, zoals in Dordrecht, Schiedam en in Delft hebben ze zelfs 2 torens! Rotterdam wil meetellen en in 1449 wordt besloten tot de bouw van een nieuwe grote kerk met een indrukwekkende toren.

De kerk krijgt uiteraard de naam van de parochie Laurentius, want het is een Rooms Katholieke kerk. De reformatie heeft dan nog niet plaatsgevonden.

De Laurenskerk is gebouwd door en voor de stad Rotterdam. Het stadsbestuur eist van nieuwe inwoners dat zij 3000 bakstenen voor de bouw van de kerk afdragen. Men zegt dat hier de uitdrukking vandaan komt: "een steentje bijdragen". De toren staat in het begin nog los van de kerk, omdat er tussen de toren en de kerk nog een watertje stroomt.

In 1461 verleent het hoogheemraadschap van Schieland toestemming voor het dempen van de Slikvaart, waarna de kerk en de toren op elkaar aangesloten worden. Rond augustus 1465 wordt een deel van de kerk, het schip, ingewijd en in gebruik genomen. In 1505 is de bouw zover gevorderd dat ter hoogte van de overgang tussen de tweede en derde geleding twee luidklokken opgehangen kunnen worden. Eén daarvan is een oude klok, namelijk de Laurenciusklok, gegoten in 1461. Deze is 1,70m in omvang een weegt bijna 3000 kilo. In 1525 is de bouw van de Laurenskerk gereed.

In die tijd rommelde het al flink in de Rooms Katholieke kerk. Er was van alles mis en de aartsbisschop van de Lage Landen stelde daar een onderzoek naar in. Uit dat onderzoek blijkt dat in de Sint Laurensparochie maar één pastoor is die wel 5000 communicanten heeft. De onderzoeker doet de aanbeveling dat die pastoor assistentie moet krijgen. Kleine dorpen in de omgeving van Rotterdam hebben ook één pastoor op soms maar 20 communicanten. De parochie was zeker in vergelijking met andere parochies zeer bloeiend.

Dan komt de Reformatie in 1572, hetgeen betekent dat ook de Laurenskerk wordt ontdaan van alle roomsche luister en voldoet aan de sobere eisen van de Reformatie. De pastoor, Hubertus Duifhuis vlucht naar Utrecht naar de Sint Jacob. Hij wil beslist binnen de katholieke kerk blijven, maar voelt wel mee met de onvrede. Maar hij zit meer op de lijn van Erasmus en vindt dat je de kerk van binnenuit moet veranderen.

In 1621 wordt de toren voorzien van een sierlijke spitse houten bekroning, die het door houtrot niet lang volhoudt. Al in 1646 wordt die verwijderd. Men besluit verder maar af te zien van hout en kiest voor een nieuwe stenen bekroning. In 1650 dreigt de toren om te vallen vanwege deze zware stenen bekroning. Tijdens een avonddienst waait een zuidwesterstorm en er vallen stukken steen en kalk naar beneden. De Rotterdamse meester metselaar Claes Persoons laat lange palen heien naast de fundering van de toren. Door liggende balken in de voet van de toren te plaatsen

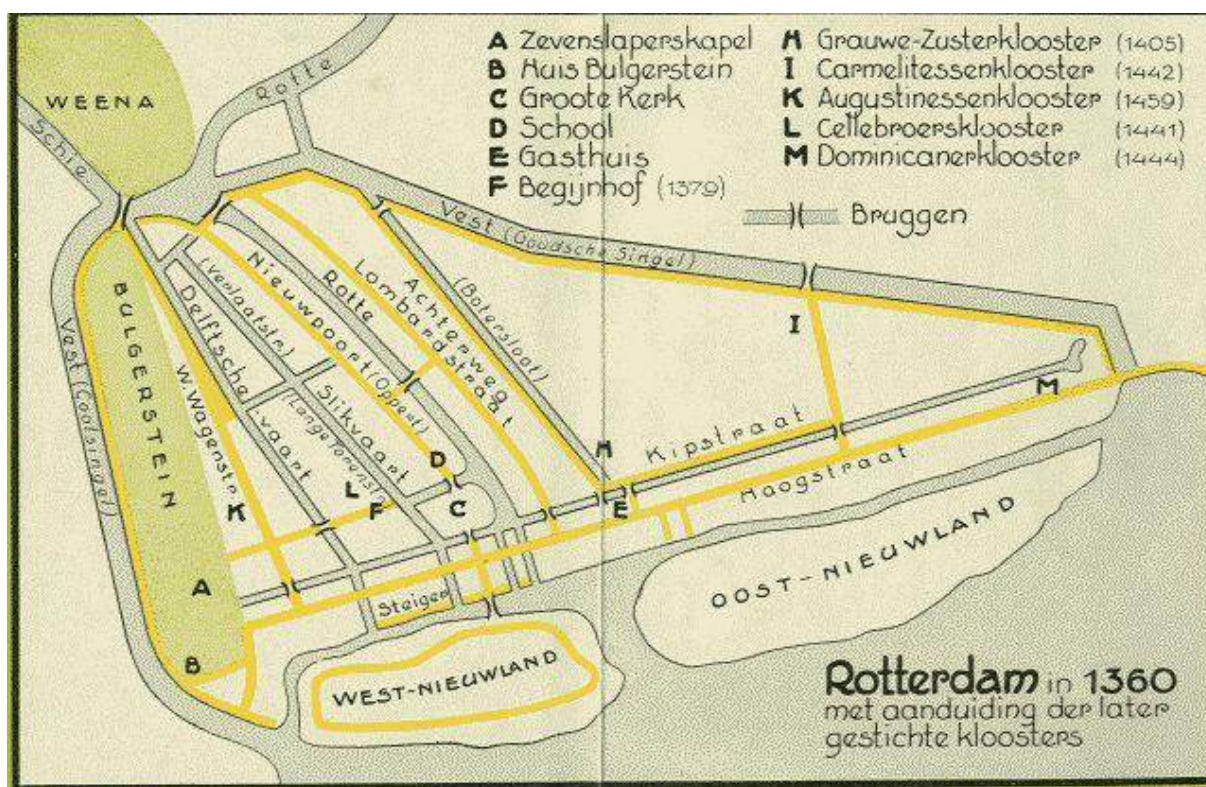
en met houden wiggen vast te zetten, wordt de toren teruggekrikt. De Persoonskade en Persoonshaven zijn uit dankbaarheid naar deze knappe bouwer genoemd. De verdikking aan de voet van de toren is een gevolg van deze hersteloperatie, eronder zit de door Persoon gemaakte constructie.

Wat mij opviel dat, als je je verdiept in de vele stukken die op internet zijn te vinden over Rotterdam en Laurens of Laurentius, de gemeente zelf nergens melding maakt dat Laurentius de patroonheilige is van de stad, terwijl dat overal elders wel zo wordt gesteld.

Een beetje logisch is het wel, de Reformatie is al meer dan 500 jaar geleden en sindsdien is de Laurenskerk een protestante kerk en Rotterdam is ook al vanaf die tijd een stad waar het katholicisme naar de achtergrond is geduwd. Dat desondanks Laurentius zo verweven is met Rotterdam vind ik dan wel een mooi wonderdje.

In deze Nieuwsbrief schreven we wel eens over de kloosters in Gouda en daarover hebben we Elly Westerling ook enthousiast horen vertellen, Rotterdam had er voor de Reformatie ook heel wat, 5 volgens onderstaand kaartje. Waar de I op het kaartje staat is nu nog de straat "Achterklooster". Dat is precies achter het Het IndustrieGebouw aan de Goudsesingel. Voor de rest kon ik geen verbinding meer leggen tussen het hedendaagse Rotterdam en de vroegere kloosters. Dat is in Gouda heel wat beter.

Misschien heeft u zich net als ik wel eens afgevraagd hoe je reageert als er zomaar iets met iemand in je omgeving gebeurt. Iemand beweegt raar of ligt op de grond. Wat doe je dan eigenlijk wel en wat doe je niet? Omdat een aantal KBO-ers de reanimatiecursus heeft gevolgd, waaronder ikzelf en, omdat er net door de hartstichting een campagne is gestart 'Hoe herken je een beroerte', dacht ik: Ik schrijf het eens uit op een manier dat je er wat aan hebt. Je hoopt het nooit nodig te hebben, maar als dat wel zo is, wil je toch vooral het juiste doen!

Eigen veiligheid

Als je naar het slachtoffer toegaat, kijk dan vooral eerst goed om je heen en naar het slachtoffer. Aan een hulpverlener die zelf wordt uitgeschakeld, heeft niemand iets. Dus kijk of er geen elektriciteit in het geding is en zo ja, schakel die dan uit of sla met een stuk hout de draad weg van het lichaam van het slachtoffer. In het verkeer probeer je het slachtoffer op een veilige plek te brengen of omstanders het verkeer tegen te laten houden.

Controleer het bewustzijn

Schud aan de schouders van het slachtoffer en vraag goed hoorbaar "gaat het?"

Als het slachtoffer wel reageert, moet je gaan uitzoeken wat het probleem is, misschien knapt hij wel op. Maar als hij gewond is verleen je eerste hulp. Bij bloedingen gaat het er om dat die worden gestelpt. Ondertussen bel je of laat je een ander bellen met 112. Blijf bij het slachtoffer want zijn situatie kan verslechteren. Je kan dan het slachtoffer in de stabiele zijligging leggen. Dit wordt gedaan om te voorkomen dat de tong de luchtweg blokkeert. Je gaat dan het slachtoffer bewegen, dat kan niet altijd zomaar, denk maar dat iemand ook een gebroken been kan hebben. In zo'n geval draai je zijn hoofd om te voorkomen dat zijn tong zijn luchtweg afsluit. Maar kan je hem wel bewegen dat kun je op onderstaande wijze het slachtoffer in de stabiele zijligging brengen.

Maar, als er geen reactie komt bel je meteen 112 en bij voorkeur met je mobiele telefoon. Zet de luidspreker aan, zodat je je handen vrij hebt. Bij een bewusteloos slachtoffer moet je nu onmiddellijk zijn ademhaling gaan controleren.

Luchtweg controleren

Je legt het slachtoffer op zijn rug en kantelt zijn hoofd naar achteren, door een hand op het voorhoofd en een hand onder de kin te leggen. De luchtweg is zo geopend.

Je controleert nu of het slachtoffer nog ademt, je kijkt naar zijn borstkas, je luistert aan zijn mond of neus en als je je wang bij zijn mond houdt, voel je of er een luchtstroom is. Als zijn ademhaling niet normaal is of in geval van twijfel, start je met reanimeren.

Reanimeren bestaat uit 2 componenten namelijk zuurstof toevoeren en het hart weer op gang brengen. Het eerste doe je door mond op mond beademing (of mond op neus beademing als de mond beschadigd is). Het hart weer aan de gang krijgen doe je bij voorkeur met de AED. Die laat je halen zodra je weet dat het slachtoffer

bewusteloos is. Als er niemand is om dat te doen zal de centralist van 112 hulp inroepen van mensen die in jouw omgeving beschikbaar zijn.

Zolang er nog geen AED is moet je het hart aan de gang krijgen met hartmassage. Dat doe je door 30 keer stevig op de borst te drukken, zo dat dit wel 5-6 centimeter wordt ingedrukt. Daarvoor moet je stevig drukken en dat kan alleen als je dat met twee handen op elkaar doet. Na 30 keer drukken, beadem je het slachtoffer 2 keer achterelkaar. Daarna ga je door met de hartmassage, weer 30 keer en dan 2 keer beademen.

Zodra de AED er is ga je daar mee aan de slag. Dat ga ik niet beschrijven want het is beter dat je daar eerst de cursus voor volgt. Maar heb je wel een AED in de buurt, maar geen cursus, de AED vertelt je wat je moet doen. Er zit namelijk een geluidsbandje in de AED die gaat afspelen als je de AED aanzet. Dus als je het aandurft, het is niet ingewikkeld.

Hoe herken je een beroerte?

Vaak denkt men dat een beroerte makkelijk te herkennen is, maar dat is helaas niet zo. De 3 meest voorkomende signalen van een beroerte zijn een scheve mond, verwarde spraak en een lamme arm. Maar er kunnen ook andere signalen zijn. Bijvoorbeeld minder kracht in een been, dubbelzien of problemen met het evenwicht. Een beroerte doet meestal geen pijn. Dat maakt het ook lastiger om een beroerte te herkennen.

Bij een beroerte telt elke minuut. Wacht daarom niet af bij een beroerte maar bel direct 112.

Ook bij twijfel! De medewerkers van de meldkamer vragen goed door en beslissen of ze een ambulance moeten sturen. De huisarts bellen of zelf rijden levert meestal onnodige vertraging op. Hoe eerder iemand behandeld kan worden in het ziekenhuis hoe groter de kans op een goed herstel.

Wat is een beroerte?

Een beroerte is een verzamelnaam voor een TIA, een herseninfarct en een hersenbloeding. Bij een beroerte gaat er iets mis in de bloedvaten van je hersenen. Een deel van de hersenen krijgt op dat moment geen zuurstof en voeding meer. Een beroerte ontstaat door:

- Afsluiting van een bloedvat

Bij een **herseninfarct** raakt een bloedvat in de hersenen verstopt door een bloedstolsel, waardoor een deel van de hersenen geen zuurstof meer krijgt en afsterft. Het stolsel lost niet vanzelf op. Bij een **TIA** gaat het om een tijdelijke verstopping. De verstopping gaat weer over en er is geen blijvend letsel. Een TIA kan een voorbode zijn voor een beroerte met blijvende gevolgen.

- Een bloeding

Bij een hersenbloeding barst een bloedvat in de hersenen open, waardoor het bloed in het hersenweefsel of tussen de hersenvliezen stroomt en het hersenweefsel beschadigd raakt.

Aangezien onze hersenen ons lichaam aansturen is het logisch dat je heel snel moet handelen om vervolgschade te voorkomen. Hoe eerder de ambulance er is, des te beter, zij kunnen snel zien om wat voor soort beroerte het gaat en besluiten naar welk ziekenhuis de patiënt moet voor een goede behandeling. Bel dus altijd 112.

Dit zijn de belangrijkste signalen

Hartstilstand

Bij een hartstilstand raakt iemand binnen enkele seconden bewusteloos. Ook ademt het slachtoffer niet of niet normaal.

Hartinfarct

Een drukkende pijn op de borst is het meest duidelijke signaal bij een hartinfarct. Vaak zijn er nog meer. De klachten houden ook in rust langer dan 5 minuten aan.

Beroerte

De meest voorkomende signalen bij een beroerte zijn een scheve mond, lamme arm en verwarde spraak.

Vroeger hadden we het nooit over reanimeren.

Ik zocht mijn oude Oranje Kruisboekje uit 1969 nog eens op. Dit gebruikten we bij de verkenneren. Hier gaat het vooral om mond op mond/neus beademing, bloedingen en het spalken van breuken. Nergens lees ik iets over het hart. Wat me wel opviel dat men tamelijk bruto stelt dat, als je iets niet doet, het slachtoffer dood gaat. We zijn wat dat betreft wel wat minder direct geworden!

Eerste hulp bij slechte ademhaling

Uit 1969

Een slachtoffer van een ongeval ziet blauwachtig of grijs.
U merkt dat hij slecht ademhaalt.
Zijn borst gaat nauwelijks op en neer.
U hoort een wat rochelend geluid.
U stoot hem aan en spreekt tegen hem. Geen reactie.
Zo iemand heeft een dodelijk gebrek aan zuurstof en is hierdoor al bewusteloos.
Als u niet heel snel handelt, gaat hij dood.

23 sept. t/m 30 sept. 2026

Gratis,
laagdrempelig
en gezellig!

Kom erbij
in de Week tegen Eenzaamheid!

Een week vol ontmoetingen, gezelligheid en nieuwe ervaringen!

Wil je graag iets ondernemen, maar heb je niemand om mee op pad te gaan? Of lijkt het je leuk om nieuwe mensen te ontmoeten en samen iets te beleven? Dan is de Kom Erbij Week iets voor jou!

Tijdens deze week organiseren we allerlei leuke en toegankelijke activiteiten voor inwoners van alle leeftijden, achtergronden en interesses. Of je nu jong of oud bent, alleen komt of samen met iemand, iedereen is van harte welkom.

Van een gezellige high tea tot dansen door de jaren heen (55+), van een ontspannen wandeling tot creatief bloemschikken: er is voor ieder wat wils. En het mooie is: alle activiteiten zijn gratis! Bekijk het programma op de achterkant van deze flyer. Meer informatie en aanmelden kan via [Zovoorelkaar.nl/komerbij](https://zovoorelkaar.nl/komerbij) (mogelijk zijn er beperkte plaatsen dus wees er snel bij!).

Meer informatie of hulp nodig bij het aanmelden?

Neem contact op met de Sociaal Makelaars van Stichting ZO! via Sociaalmakelaar@stzo.nl

Programma

- ★ **Skate/Step event**
Wo 23 sept • 15.00 - 17.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- ★ **Join Us groep**
Wo 23 sept • 19.00 - 21.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- Moordrecht Ontmoet**
Do 24 sept • 10.00 - 12.00
Dorpsstraat 20, Moordrecht
- Wandeling + koffie/thee**
Do 24 sept • 14.00 - 15.30
Burgemeester Brandtstraat 56B, Moordrecht
- Dansen door de jaren heen**
Vr 25 sept • 14.00 - 16.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- ★ **Inloopmiddag 't Blok**
Vr 25 sept • 15.00 - 17.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- ★ **Social Friday**
Vr 25 sept • 19.00 - 21.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- De Cultuurkeuken**
Za 26 sept • 17.30 - 21.30
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- Bloemschikken**
Ma 28 sept • 10.00 - 12.00
Tulincentrum v.d Dussen, Nieuwkerk a/d IJssel
- High Tea**
Di 29 sept • 10.00 - 12.00
Raadhulstraat 40, Moerkapelle
- Actieve Wandeling**
Di 30 sept • 10.00 - 12.00
Zevenhuizen
- Internationaal Ontbijt**
Wo 30 sept • 10.00 - 12.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel
- Niet alleen vanavond**
Wo 30 sept • 17.00 - 21.00
Jongeren centrum 't Blok, Nieuwkerk a/d IJssel

Kijk voor meer informatie op
zovoorelkaar.nl/komerbij

Burendag 26 september 2026

Ontdek je buurt!

Trek erop uit met deze buurtspeurkaart en ga op ontdekkingsstocht door je straat of buurt. Download de buurtspeurkaart via zovoorelkaar.nl, print hem uit of gebruik hem op je telefoon en ga op pad!

Geef een plantje door op Burendag

Haal maximaal 2 plantjes per inwoner op en geef deze tijdens Burendag cadeau aan je buren. Een klein gebaar voor meer contact en gezelligheid in de buurt! Reserveer je plantje en kies een ophaalmoment op zovoorelkaar.nl

★ Activiteiten voor jongeren

INFORMATIE website: www.kbozuidplas.nl

Bestuur, ledenadministrateur en medewerkers KBO afdeling Zuidplas

<i>In dankbare herinnering</i>		<u>Penningmeester:</u> Sjaak Zuidwijk Pr. Alexanderlaan 98 2912 AM Nieuwerkerk a/d IJssel mobiël: 06-1418 0264 zuidwi@telfort.nl	
<u>Secretaris/ledenadministrateur:</u> George Henkens 's-Gravenweg 30 2911 CG Nieuwerkerk a/d IJssel mobiël: 06-21855804 secretaris@kbozuidplas.nl		<u>Evenementen commissie:</u> Irene Vasterman Valkendaal 41 2914 RK Nieuwerkerk a/d IJssel mobiël: 06-13745920 kbo.nieuwerkerk@gmail.com	
<u>HULP BIJ BELASTINGAANGIFTE / ADMINISTRATIE (HUBA)</u>			
<u>HUBA</u> Arjo Bleeker Iersestraat 5 2914 TH Nieuwerkerk a/d IJssel mobiël: 06-20005624 arjo@bleekhoog.nl		<u>HUBA</u> Rennie Valentijn Dalkruid 5 2914 BD Nieuwerkerk a/d IJssel mobiël: 06-43466100 rennie.valentijn@ziggo.nl	
<u>HUBA</u> Fransien van Rijn-Maters mobiël: 06-10796733 frarijn@gmail.com		<u>Bestuurslid:</u> Han Witteveen mobiël: 06 51585873 han.witteveen@live.com	
Gelieve wijziging van uw gegevens door te geven aan: ledenadministratie@kbozuidplas.nl De volgende Nieuwsbrief met nr.10 (oktober) mag u rond 28 september 2026 verwachten. Kopij voor die editie s.v.p. inleveren vóór 17 september 2026. <u>Verschijningsdata 2026:</u> Nov. – nr. 11 – 26 oktober – kopij vóór 15 okt. insturen. Dec./jan. – nr.12/1 – 7 dec. – kopij vóór 26 nov. insturen. KBO - Ontmoetingsmiddagen – elke 3^e donderdag ook in de zomer, inloop vanaf 13:30 uur, aanvang 14:00 uur en afsluiting om 17:00 uur. Meld uw e-mail adres voor de Nieuwsbrief in kleur: secretaris@kbozuidplas.nl		KBO afdeling Zuidplas <u>jaarcontributie 2026</u> blijft * € 25,= alleenstaand * € 40,= 2 pers. op hetzelfde adres Als u een machtiging heeft gegeven, wordt de contributie voor 2026 rond 25 januari afgeschreven. <u>bankrekeningnummer</u> NL76 RABO 0345 2771 71 t.n.v. KBO afdeling Zuidplas Aanmelden voor activiteiten: per mail: kbo@kbozuidplas.nl of telefonisch bij het bestuur. Redactie Nieuwsbrief – kbo@kbozuidplas.nl George Henkens en Irene Vasterman	

NIEUW! De webshop van KBO Zuid-Holland

Als lid van een KBO-afdeling krijgt u korting op producten en diensten in de nieuwe webshop van KBO Zuid-Holland
Ledenvoordeel: <https://www.kboholland-ledenvoordeel.nl/>

In de ledenvoordeelshop vindt u producten en diensten die op u zijn afgestemd, zoals mobiliteitstrainers, batterijen voor uw hoorapparaat, beddengoed en slimme apparaten, maar ook seizoensgebonden producten, waaronder planten, airco's en kachels. Exclusieve aanbiedingen voor u als lid!

Kijk eens rond op <https://www.kboholland-ledenvoordeel.nl/> bij de categorieën Vrije Tijd, Huis & Tuin, Mode, Gezondheid en Online & Telefonie.

Hoe werkt bestellen in de ledenvoordeelshop? Een product bestellen kan eenvoudig door het item aan uw winkelwagen toe te voegen en de aangegeven stappen te volgen. Alle bedragen in de ledenvoordeelshop zijn inclusief btw. Verzendkosten worden berekend tijdens het afrekenen. Betalen kan via iDEAL of bankoverschrijving. Bent u na ontvangst van uw bestelling niet tevreden? Dan kunt u de bestelling gemakkelijk retourneren binnen 14 dagen.